

Temat 6. Jak wiele nas łączy

Nadszedł 15 sierpnia. Święto Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, w Polsce też święto Wojska Polskiego ustanowione w rocznicę tzw. cudu nad Wisłą – pokonania Armii Czerwonej pod Warszawą, ocalenia Polski i Europy przed komunizmem w 1920 roku. Pogoda była w tym roku nieciekawa – było zimno, jak na połowę sierpnia (ledwie 14 stopni w południe), padał deszcz, wiał jakiś zimny wschodni wiatr, brr. Wszyscy wrócili z kościoła w Rudkach, zjedli obiad – i mają problem: co robić dalej?

- Nudzi mi się – powiedział Darek. – Nie lubię świąt...

- Grymasisz. Święta są po to, żeby się nudziło – powiedziała na to Ola. – Można pooglądać film w telewizji, zagrać w coś rodzinnie...

- Tak. Albo pogadać o wyższości świąt Bożego Narodzenia nad Wielkanocą. To ja jestem za. Lubię Boże Narodzenie, atmosferę przygotowań, zimę...

- Boże Narodzenie wszyscy lubią. My tu jak zaczniemy świętować w katolicką Wigilię, to kończymy po Jordanie. Ale Wielkanoc też ma swój urok – inne święta, poważniejsze.

- Co chwila są jakieś święta: jak nie religijne, to państwowe: Dzień Niepodległości – 11 XI, Święto Konstytucji 3 Maja – 3 V... U was też tyle jest?

- Też... Tylko nasze są na wakacjach, niestety. Ale! Nie zapominaj, że jestem i Polką i katoliczką, i Ukrainką, a święta w Cerkwi są mi bliskie – wśród tradycji obu religii wyrosłam. Tu włączył się tato:

- Przed wojną było tu jeszcze więcej religii i kultur – na tych ziemiach mieszkało bardzo dużo Żydów, byli Niemcy, protestanci, we Lwowie Ormianie na przykład. Słyszało się dzwony z wielu świątyń.

- Skoro tak wiele nas łączy, to nie moglibyśmy razem obchodzić świąt? – dodała mama.

- Czasami Wielkanoc wychodzi razem, ale rzadko. A różne daty Bożego Narodzenia to też już tradycja, chyba nie jest to takie proste i – nie wiem, czy potrzebne. Na pewno trzeba szanować swoje święta nawzajem.

- Tu zawsze tak było – włączyła się do rozmowy ciocia. Jedni drugich szanowali i na przykład nie pracowało się w żadne święta. Kolędowało się razem.

- A wiecie, że w Kołomyi jest Muzeum Pisanki? – zapytała Ola.

Oczywiście wszyscy, oprócz Darka, wiedzieli. Więc odezwał się tylko Darek:

- O! Co tam jest? Wielka pisanka, ha, ha?

- Też! – odrzekła Ola. - Ale w środku są też mniejsze. Cała wystawa. Lubię robić pisanki na Wielkanoc. I piec baranki z ciasta. Mamy taką fajną foremkę – jeszcze po babci.

- No to jedźmy tam! Chyba mam już co robić – idę przygotować wycieczkę do Kołomyi – ucieszył się Darek. – Ola, pomożesz mi?

Ćwiczenia:

1. Podaj dzisiejszą datę, opisz pogodę.
2. Czy zgadzasz się z Olą, że „Święta są po to, żeby się nudziło”? Jeśli nie, jaki masz pomysł na święta?
3. Porozmawiaj z kimś najstarszym w rodzinie, jak spędzano święta, gdy ona /on była mała / był mały. Zanotuj jej / jego wspomnienia. Przekaż je grupie używając form: *ubierało się choinkę / ubierano choinkę*.
4. Uzupełnij tabelę nazwami świąt z tekstu oraz odpowiednikami świąt na Ukrainie – sprawdź, czy mają polskie nazwy, te, które nie mają, zapisz po polsku.

Święta w Polsce		Święta na Ukrainie	
1 stycznia	Nowy Rok		

6 stycznia	Trzech Króli		
21 stycznia	Dzień Babci		
22 stycznia	Dzień Dziadka		
kwiecień	Wielkanoc		
3 maja			
26 maja	Dzień Matki		
czerwiec	Boże Ciało		
15 sierpnia			
14 października	Dzień Nauczyciela		
1 listopada	Wszystkich Świętych		
11 listopada			
6 grudnia	Wizyta św. Mikołaja		
24 grudnia	Wigilia Bożego Narodzenia		
25 grudnia	Boże Narodzenia		
31 grudnia	Sylwestra		

- Przeczytaj daty świąt w Polsce i na Ukrainie. Przeczytaj same miesiące: *W styczniu obchodzimy święta: ...*
- Określ swoje uczucia i odczucia podczas świąt, uzasadnij je.

Jest mi smutno / wesoło / miło / niedobrze... Czuję się źle / dobrze / bezpiecznie / kochany / potrzebny / szczęśliwy / wypoczęty / zmęczony... Czuję radość / smutek / tęsknotę / żal... Jestem szczęśliwy / radosny / znudzony... Nudzi mi się... Tak mi jakoś...	... gdyż ... bo ... ponieważ

- Przygotuj informacje, jakie kultury i religie można / można było odnaleźć w Twojej miejscowości. Przekaż informacje grupie.

W Muzeum Pisanki w Kołomyi

Gigantyczną pisankę można spotkać w ukraińskim mieście Kołomyja. Ta pisanka to muzeum, w którym zgromadzono 10 tysięcy ozdobnych jaj pochodzących z całego świata.

Muzeum Pisanki w Kołomyi powstało w 2000 roku, a w jego zbiorach znajduje się około 10 tysięcy pisanek z całego świata, nawet z tak odległych krajów jak Chiny, Izrael, Egipt, Indie, Sri Lanka, Kenia, Japonia. Jednak prawdziwym skarbem nie są malowane jaja zza morza, ale te miejscowe, wykonane przez mieszkańców Pokucia i Huculszczyzny. Bo to właśnie oni w zdobieniu jaj byli i są prawdziwymi mistrzami. Najpierw przewodniczka pokazuje narzędzia do zdobienia jaj, tłumaczy, na czym polegały techniki upiększania. Potem w kolejnych gablotach oglądamy tysiące jaj malowanych, wydrapywanych, wyklejanych, obszywanych, haftowanych, oblepianych ziarnami maku, zbóż, czy koralikami. Od jaj kurzych, przepiórczych, gęsich, kaczych, orlich czy strusich może zakręcić się w głowie. Wzory wykonywane na jajach są zarówno proste, jak i niezwykle misterne, wymagające nie tylko ogromnego talentu, umiejętności, doświadczenia, ale i wielkiej cierpliwości artysty. W muzeum można dowiedzieć się, że na Huculszczyźnie jajami obdarowywano się nie tylko z okazji świąt wielkanocnych, ale także z okazji narodzin, ślubów, a także pogrzebów.

Marzena Kądziela

<http://www.echodnia.eu/apps/pbcs.dll/article?AID=/20120406/TURYSTYKA04/120409915>

Ćwiczenia

1. Odpowiedz na pytania:

- Gdzie znajduje się Muzeum Pisanki?
- Kiedy je otworzono?
- Co można zobaczyć w tym muzeum?
- Z jaj których ptaków wykonuje się pisanki?
- Czy pisanki związane są tylko z Wielkanocą?

2. Na podstawie tekstu odegraj rolę przewodniczki.

Proszę państwa, widzimy tu... Proszę zwrócić uwagę na... Oto jest bardzo rzadki przykład (czego?)... Ta pisanka pochodzi z... Bardzo ciekawa jest... Proszę nie dotykać eksponatów. Proszę bardzo, przechodzimy dalej.

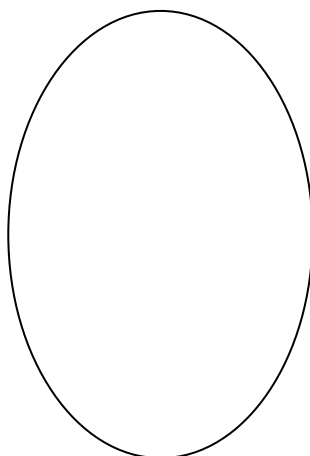
2. Zadaj kilka pytań pani przewodniczce. Zaczynj: *Przepraszam, proszę powiedzieć...*

... skąd, jak, gdzie, kiedy, z jakiego okresu, od kiedy, ile, co / czego / czemu / z czym / o czym, w jakim celu

3. Zaprojektuj swoją pisanekę, a następnie opisz ją: jakich kolorów użyłaś / użyłeś, jakie kształty namalowałaś / namalowałeś?

Zielony, czerwony,
żółty, niebieski,
fioletowy, brązowy,
czarny, szary, ...

Paski wzdłuż / w
poprzek, zygzaki,
kółka, kwadraty,
trójkąty, prostokąty,
romby, trapezy,
serduszka, kropki,
ciapki, ...

4. „10 tysięcy”. Przypomnij sobie odmianę słowa „tysiąc”. Dopasuj odpowiednie przypadki do liczb.

M. *tysiąc* – *1 tysiąc*; tysiące - ____, ____, ____ tysiące; D. _____; ...

Liczby do dopasowania: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 21, 100, 101, 121, 154.

5. „W 2000 roku”. Jak to powiedzieć? Czy coś ważnego w historii Polski lub Ukrainy (a może i dla Polski i dla Ukrainy razem) wydarzyło się w tych latach? A w jakich innych latach XXI w. wydarzyło się coś ważnego dla Ciebie, Twojej rodziny, Ukrainy, Polski?

- W 2000 roku. _____
- W 2001 roku. _____
- W 2004 roku. _____
- W 2012 roku. _____

W dwutysięcznym roku, w dwa tysiące pierwszym roku, ...

6. „Talentu, umiejętności, doświadczenia, ale i wielkiej cierpliwości artysty”. Wprowadź te cechy w zdanie: Artysta powinien cechować się _____, dać się poznać jako człowiek _____, być _____ i _____.

Nikifor Krynicki, Ucieczka do Egiptu

Ćwiczenia:

1. Co przedstawia obraz Nikifora?

Na obrazie widać... Obraz przedstawia... W centrum / w lewym górnym rogu można zobaczyć...
postaci, Jezus, Maryja, Dzieciątko, osiołek

2. Z jakim świętem związany jest ten obraz?
3. Kim był Nikifor Krynicki – znajdź informacje i przekaz je grupie. Czy ma coś wspólnego z Ukrainą?
4. Połącz zdjęcia z podpisami i dopasuj do świąt:

Podpisy: procesja Bożego Ciała, malowanie pisanek, przygotowywanie palm wielkanocnych, święcenie pokarmów na śniadanie wielkanocne, topienie Marzanny, budowa szopek bożonarodzeniowych, polewanie się wodą (śmigus-dyngus), łamanie się oplatkiem i składanie życzeń, zabawa przy ognisku w wigilię św. Jana.